

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI
MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ OBSZAR W REJONIE ULICY
LUDWIKA ZAMENHOFA (MPZP 54-3)**

Zlecniodawca: Urząd Miasta Rybnik
ul. B. Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: kwiecień 2019 r., wrzesień 2019 r., 12 kwiecień 2023 r., 18 maj 2023 r., 6 września 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	8
2.4 WODY PODZIEMNE	9
2.5 KLIMAT	10
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	10
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	11
2.6.2 GLEBY	13
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	13
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	13
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.	14
2.10 KRAJOBRAZ	14
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	14
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	14
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	15
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	16
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	16
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	16
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	17
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	17
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY	17
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	18
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	18

5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.	18
5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	18
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	19
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	19
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	19
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	20
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	21
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	21
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	21
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	21
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	21
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	22
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	23
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	23
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	25
11. LITERATURA	29
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	29

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu
- Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2023 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 62-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik dla obszaru położonego w dzielnicy Niedobczyce na północ od ul. mjr B. Janasa i na wschód od ul. L. Zamenhofa. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Uchwała Nr 78/VII/2011 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów (MPZP Zachód 2011) – obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w kwietniu 2019 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar położony w mieście Rybnik, w dzielnicy Niedobczyce na północ od ul. mjr B. Janasa i na wschód od ul. L. Zamenhofa. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 14,5 ha. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 731/XLVII/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54), przy czym obecnie procedowana jest tylko niewielka część obszaru objętego uchwałą inicjującą. Pozostała część mpzp dla MPZP 54 zostanie opracowana na kolejnych etapach. Celem zmiany planu było umożliwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na analizowanym obszarze poprzez zmianę linii zabudowy, a także korekta układu drogowego wyznaczonego w poprzednim mpzp. W stosunku do mpzp z 2011 r. powiększono również teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w zachodniej części terenu wzdłuż ul. Zamenhofa.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

ZNU – tereny zieleni nieurządzonej,

WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych,

KDL – teren drogi publicznej klasy drogi lokalnej,

KDD - tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej,

KDW - tereny dróg wewnętrznych,

KK - tereny komunikacji kolejowej,

KDD/WS – teren drogi publicznej klasy drogi dojazdowej/teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Projekt planu wskazuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w południowej i zachodniej części obszaru. W przypadku terenów położonych wzdłuż ul. Torowej, Orzechowej i ul. Janasa będzie to kontynuacja istniejącego zagospodarowania. Część zachodnia terenu, wskazana pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną jak do tej pory nie została zurbanizowana. Spośród nowych dróg wskazano drogi wewnętrzne w południowej i północnej części obszaru oraz jedną nową drogę wewnętrzną w centralnej części obszaru. Drogi te mają w zamierzeniu łączyć ul. Zamenhofs z ul. Torową i ul. Orzechową. Tereny kolejowe stanowią element już istniejący. Część północno-zachodnią i północną, w tym dolinę Nacyny pozostawiono wolną od zabudowy. Wskazano również drogę KDD wzdłuż Nacyny, która stanowi istniejącą, wybudowaną w ostatnim czasie drogę rowerową.

W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego oraz obszarów i terenów górniczych, a także zjawisk powodziowych. Na analizowanym terenie nie występują zjawiska osuwiskowe, brak jest tu również form ochrony przyrody czy zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego lub Gminnej Ewidencji Zabytków. Nie występują tu również stanowiska archeologiczne. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Znaczącym i istotnym ustaleniem planu jest pozostawienie doliny Nacyny w użytkowaniu przyrodniczym wolnej od zabudowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Analizowany obszar położony jest w mieście Rybnik, w dzielnicy Niedobczyce, na północ od ul. mjr. B. Janasa. Granicę zachodnią stanowi ul. L. Zamenhofa, południową ul. mjr. B. Janasa, wschodnią ul. Torowa i ul. Orzechowa. Granicę północną wyznacza linia kolejowa nr 140 relacji Katowice Ligota – Nędza. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 14,5 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar położony jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Rybnika głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu, które były i są przedmiotem eksploatacji. Na analizowanym terenie są to łowce, mułowce, piaskowce i węgiel kamienny warstw pietrkowickich, gruszowskich, jakłowieckich i porębskich **Cn1**. Wiek tych warstw to namur. Na dużej części podłoża miasta występują trzeciorzędowe utwory starszego miocenu tworzone przez ropy piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich **Nb**, a także ropy i piaski z syderytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**.² Akurat w rejonie gdzie znajduje się analizowany teren w podłożu znajduje się okno tektoniczne i warstw trzeciorzędowych brak, w podłożu znajdują się bezpośrednio utwory karbońskie. Na nich zalegają utwory związane głównie ze zlodowaceniem środkowopolskim i północnopolskim. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rydułtowy³ na całym analizowanym obszarze zalegają piaski i żwiry wodnolodowcowe ^{fg1}**Qp3** deponowane tu w trakcie zlodowacenia środkowopolskiego, a w dolinie Nacyny osady rzeczne.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące i stojące

Przez północną część analizowanego obszaru przepływa Nacyna, która stanowi główny ciek tej części miasta Rybnik. Nacyna jest strugą o długości 17,68 km, będący lewobrzeżnym dopływem Rudy, z którą łączy się przed Zalewem Rybnickim, w rejonie oczyszczalni ścieków. Źródło rzeki znajduje się w Pszowie, w rejonie ul. R. Traugutta, należy wspomnieć, że jest to jeden z najwyższych położonych terenów całego Płaskowyżu Rybnickiego. Nacyna już od swych źródeł stanowi ciek silnie przekształcony i antropogenicznie zmieniony. Płynąc przez silnie zurbanizowane tereny miast ROW (Pszów, Rydułtowy, Rybnik) jest jedną z najsilniej zanieczyszczonych i zasolonych rzek w Polsce. Na analizowanym terenie Nacyna płynie korytem uregulowanym i wybetonowanym, brzegi są regularnie koszone. Sam ciek ma na analizowanym obszarze niewielkie jeszcze rozmiary, szerokość samego lustra wody osiąga

---

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

² Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

³ Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.

maksymalnie 1 do 1,5 metra. Rzeka prowadzi większe ilości wody jedynie w okresie wzmożonych opadów, gdyż stanowi również odbiornik wód opadowych. Brak jest tu większych wartości przyrodniczych, choć sama dolina Nacyny jest w tym miejscu dość szeroka i jak do tej pory pozostawała niezabudowana. Poza Nacyną nie występują na analizowanym obszarze jakiegokolwiek inne ciekі lub zbiorniki wód powierzchniowych.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Nacyną, były one wskazywane na mapach KZGW z 2015 r. Na terenie objętym planem wyróżniono:

- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q=10\%$);
- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q=1\%$);
- obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$).

Wody te praktycznie nie wykraczają poza koryto rzeki.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Według podziału Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych przez analizowany teren przepływa ciek Nacyna, który został zakwalifikowany jako JCWP nr PLRW60006115651 Ruda do zb. Rybnik bez Potoków: z Przegędzy i Kamienia. Cały analizowany teren znajduje się w zlewni tej JCWP.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ analizowany obszar położony jest w Regionie Przedkarpackim XXII, w podregionie Rybnickim XXII.8. Główny poziom użytkowy stanowią tu utwory czwartorzędowe wykształcone jako piaski i żwiry, zalegające na głębokości do 30 m.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Wodzisław⁵ w centralnej i południowej części obszaru wydzielono tu karboński użytkowy poziom wodonośny. W części północnej, w dolinie Nacyny, nie wydzielono użytkowych poziomów wodonośnych.

---

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Chmura A., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002 r.;

Piętro wodonośne karbonu budują piaskowce serii mułowcowej, górnoląskiej i paralicznej. Tworzą one odrębne poziomy wodonośne, pozostające ze sobą w więzi hydraulicznej w obszarach sedymentacyjnych wyklinowań utworów nieprzepuszczalnych, w strefach uskokowych i w zasięgu prowadzonych robót górniczych. Tworzą jeden zbiornik karboński o charakterze porowo-szczelinowym, przepływowy, zakryty i częściowo zakryty. Naturalne warunki hydrogeologiczne w wyznaczonym użytkowym poziomie wodonośnym zostały zakłócone na skutek prowadzonej eksploatacji węgla kamiennego w kopalniach „Jankowice”, Chwałowice”, „Rymer”, „Marcel” i „Rydułtowy-Anna”. Górnicza eksploatacja złożeń i prowadzone odwodnienie górotworu od przeszło 200 lat, spowodowały przeobrażenia warunków hydrogeologicznych do głębokości 1000 m, w tym obniżenie zwierciadła wody do głębokości 250-310 m. Wody użytkowe z tych poziomów są wypompowywane na powierzchnię szybami kopalń. Maksymalne głębokości wypływu wód użytkowych, dokumentowane w kopalniach, wynoszą od 165 do 310 m. Mapa Hydrogeologiczna Polski wydzieliła na analizowanym obszarze jednostkę hydrogeologiczną 6bcC3I.

Tabela 1 Charakterystyka wód podziemnych

Jednostka hydrogeologiczna	Średnia wydajność studni wierconej	Stopień zagrożenia wód	Izolacja	Jakość wód
6bcC3I	<10	Średni – obszar o średniej odporności głównego poziomu z ogniskami zanieczyszczeń	Izolacja słaba	III – jakość zła, woda wymaga skomplikowanego uzdatnienia

Tabela 2 Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Mięższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
6bcC3I	C	20 - 40	2,0	80	93	93

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej na analizowanym obszarze nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany obszar znajduje się w JCWPd nr 144.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym obszarze nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Analizowany obszar leży we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,1°C przy średniej dla stycznia –

2,2°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni.

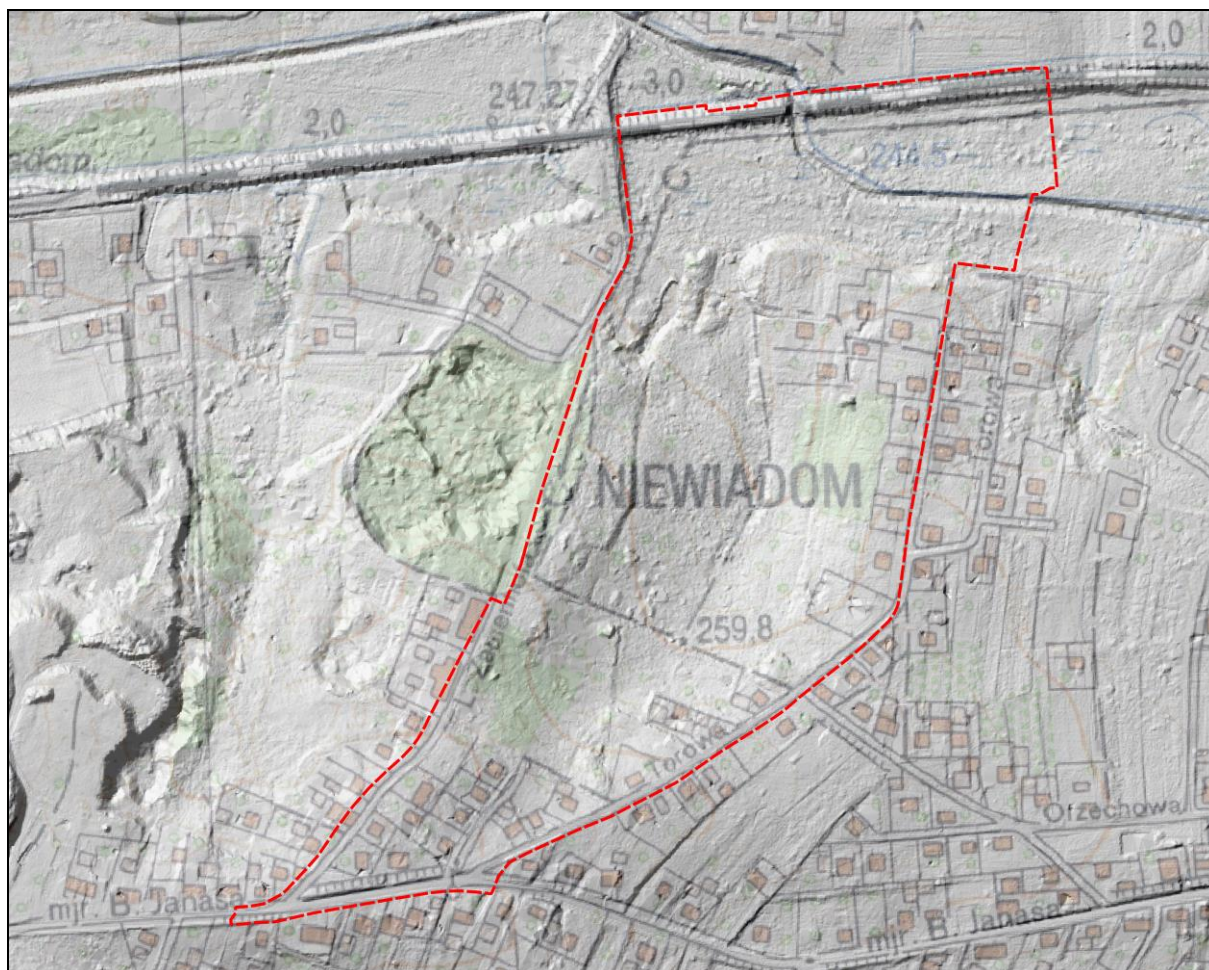
Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w roku przeciętnym wynosi ok. 744 mm (z wielolecia 1961- 86). W roku wilgotnym z tego samego wielolecia zanotowano 1044 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi 150 - 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 - 45 dni; średni czas zalegania szaty śnieżnej – około 65 dni. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest na zboczu lokalnego wyniesienia, którego grzbiet przebiega po ul. Mjr B. Janasa. Stąd powierzchnia terenu opada dość stromo w kierunku północnym, do doliny Nacyny. Część północna stanowi dolinę Nacyny i jest stosunkowo płaska. Najwyższym punktem terenu jest rejon połączenia ul. L. Zamenhofa z ul. mjr. B. Janasa, gdzie rzędne wynoszą ok. 283 m n.p.m., w centralnej części terenu rzędne wynoszą ok. 260 m n.p.m. Część północna, czyli dolina Nacyny położona jest na rzędnej ok. 243 – 245 m n.p.m. Nachylenie terenu pomiędzy częścią południową i północną jest duże i wyraźnie zaznacza się w ukształtowaniu terenu, na długości ok. 500 metrów różnica wysokości wynosi ok. 40 metrów.

Rysunek 1 Ukształtowanie analizowanego terenu na podstawie Numerycznego Model Terenu

Zagrożenie osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na analizowanym obszarze nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Osiadania terenu na skutek eksploatacji górniczej

Analizowany obszar położony jest w obrębie obszarów i terenów górniczych, a więc możliwe jest tu wystąpienie wpływów eksploatacji górniczej. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w „Opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Rybnik”⁶ z 2014 r. na analizowanym obszarze możliwe jest wystąpienie osiadań terenu do dwóch metrów oraz II kategoria terenu górniczego. Na analizowanym obszarze była również prowadzona eksploatacja podziemna w przeszłości, także jeszcze przed II Wojną Światową. Teren osiadł tu o ok. 7 metrów, a opracowanie ekofizjograficzne wskazuje również na występowanie obszarów tzw. płytkiej eksploatacji, czyli eksploatacji prowadzonej do 100 m p.p.t. Obszary te występują w części południowej i centralnej obszaru.

⁶ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na analizowanym obszarze zgodnie z mapą glebowo-rolniczą wskazuje się w części centralnej i północnej występowanie gleb w typie gleb brunatnych wyługowanych i brunatnych kwaśnych Bw wykształconych na piaskach gliniastych lekkich. Są one zaliczone do kompleksu żytniego bardzo słabego. W dolinie Nacyny występują gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe E oraz mady F. Zostały one zaliczone do użytków zielonych słabych i bardzo słabych. Obszar objęty planem ma zróżnicowany charakter. Dawniej dominowała tu zabudowa zagrodowa przeplatana niewielkimi płatami gruntów rolnych. Obecnie zdecydowanie przeważa tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a w części zachodniej i południowej grunty odłogowane, porośnięte wieloletnimi zadrzewieniami i roślinnością ruderalną. Według mapy ewidencyjnej występują tu głównie gleby klas słabych RV i RVI, ŁV i ŁVI i Ps V i PsVI. W centralnej części terenu występuje płat pastwisk klasy III. Wszystkie te oznaczenia wydają się mocno nieaktualne, gdyż obecnie duża część tych gruntów porośnięta jest wieloletnimi zadrzewieniami. Znajdują się tu również dwa fragmenty wskazywane jako grunty leśne Ls: jeden w części południowo-zachodniej w rejonie ul. Zamenhofa, drugi w części północno-wschodniej, w rejonie ul. Orzechowej.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszące „Rydułtowy” (ID Midas 378), „Marcel 1” (ID Midas 17950) i „Rydułtowy 1” (ID Midas 18592). Złoże „Rydułtowy 1” zajmuje zachodnią część obszaru, zaś złoża „Marcel 1” i „Rydułtowy” część wschodnią, przy czym granice tych złóż zachodzą na siebie, gdyż złoża te wydzielone zostały w różnych warstwach karbońskich, które występują jedno na drugim. Cały obszar objęty planem znajdował się w granicach obszaru i terenu górniczego „Rydułtowy I”, możliwe jest tu wystąpienie szkód górniczych (patrz rozdział 2.6.1). 31 października 2018 r. dokonano zmian w położeniu i nazewnictwie obszarów i terenów górniczych. Obecnie na analizowanym obszarze znajdują się fragmenty dwóch obszarów górniczych: „Radlin II” i „Rydułtowy II”. Wprowadzono również zmiany w przebiegu terenów górniczych, obecnie znajdują się tu fragmenty dwóch terenów górniczych: „Rydułtowy II” i „Radlin II”. W związku z położeniem w obrębie obszarów i terenów górniczych mogą tu wystąpić wpływy eksploatacji. W części północno-zachodniej obszaru znajduje się udokumentowane złożo kruszyw naturalnych Niewiadom (ID Midas 3336). Złoże to było eksploatowane prawdopodobnie przed rokiem 1989, ale brak jest informacji na ten temat. Ślady eksploatacji widoczne są poza analizowanym obszarem, w lesie po zachodniej stronie ul. L. Zamenhofa.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Na analizowanym obszarze od strony ul. B. Janasa, ul. Torowej i ul. Orzechowej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W centralnej części obszaru oraz od strony ul. Zamenhofa znajdują się zadrzewienia powstałe na skutek wieloletniego odłogowania gruntów rolnych. Niektóre z tych zadrzewień de facto mają charakter lasu, gdyż wiek drzew może osiągać ponad 30 lat. W zadrzewieniach dominują brzozy, wierzby oraz czeremchy. Od strony doliny Nacyny zadrzewień jest mniej. Występują tu głównie roślinność

ruderalna, ale również i fragmenty trzcinowisk w miejscach bardziej podmokłych. Pojawiają się tu pojedyncze zadrzewienia, ale o charakterze łągowym np. wierzby iwy lub wierzby pięciopęcikowej.

W części południowej i centralnej analizowanego obszaru brak jest wartości przyrodniczych takich jak stanowiska roślin chronionych czy siedliska godne ochrony, występujące tu zadrzewienia mają niską wartość przyrodniczą. Natomiast dolina Nacyny cechuje się podwyższoną wartością przyrodniczą. Na przebiegu tej rzeki, mocno zmienionej, niewiele jest takich terenów, które zachowały w miarę nieprzekształcony charakter i nawiązywałyby swoim charakterem do roślinności łąkowej.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.

Na analizowanym obszarze nie występują formy ochrony przyrody, nie był on również proponowany do objęcia ochroną. Brak jest tu szczególnie cennych pod względem przyrodniczym siedlisk, które wymagałyby ochrony, nie mniej jednak dolina Nacyny powinna pozostać wolna od zabudowy, gdyż lokalnie posiada podwyższone walory przyrodnicze.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym obszarze występuje mozaika krajobrazu rolniczego w typie małoobszarowych gruntów rolnych oraz krajobrazu miejskiego podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną. Miejscami zupełnie dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (część wschodnia i południowa), a miejscami tereny rolnicze (część zachodnia i północna), przy czym należy zaznaczyć wieloletnie odłogowanie tych gruntów. Ze względu na pagórkowate, typowe dla Płaskowyżu Rybnickiego ukształtowanie terenu rozciągają się stąd dobre widoki na Niedobczyce i hałdy dawnej kopalni Rymer. Z kolei po stronie południowo-zachodniej widoczna jest hałda dawnej KWK Ignacy oraz 46 metrowa wieża ciśnień znajdująca się na terenie zabytkowej kopalni. Ciekawym elementem krajobrazu na analizowanym terenie jest dolina Nacyny, gdyż występują tu otwarcia widokowe na w miarę naturalną dolinę. Niewiele jest takich miejsc na przebiegu Nacyny, która stanowi jedną z najbardziej przekształconych rzek Płaskowyżu Rybnickiego.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2011 roku (patrz rozdział 1.4), w którym to planie ustalono podobną możliwość zurbanizowania tego obszaru. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem mogłyby zostać przekształcone w sposób bardzo podobny do przewidzianego projektem planu. Stan środowiska na tym obszarze uległby więc zmianie w wyniku realizacji zabudowy zarówno w przypadku obowiązywania mpzp z 2011 r., jak i w przypadku wejścia w życie niniejszego projektu.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego obszaru ochroną. Nie stwierdzono tu występowania jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska jak np. dzięki wysypiska śmieci czy innego rodzaju przekroczenia norm.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację. Tereny rzeki Nacyny i jej doliny pozostawiono w bieżącym zagospodarowaniu, jako tereny ZNU – zieleni nieurządzonej. Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczone do urbanizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu przewiduje:

- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych.

W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym obszarze występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być

problem niskiej emisji na terenach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza następujące ustalenia:

1) nakazuje się dostawę ciepła poprzez:

a) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt 2, lub

b) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej, lub

c) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;

d) w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;

Choć zabudowa terenów objętych planem ma niewielką powierzchnię, to jednak w szerszej perspektywie (położenie w dzielnicach złożonych głównie z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) również ona może przyczynić się do pogarszania stanu jakości powietrza ze względu na niską emisję. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, a nowa zabudowa będzie wyposażona już w źródła ciepła nie powodujące znaczących emisji. Niewątpliwie na skutek realizacji ustaleń planu zmianie ulegnie topoklimat terenów do tej pory niezabudowanych z topoklimatu terenów rolnych na topoklimat terenów zabudowanych, natomiast w obrębie doliny Nacyny obecny topoklimat dolinny pozostanie bez zmian.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada nieznaczne poszerzenie funkcji mieszkaniowej oraz realizację dróg wewnętrznych. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi, składowiska odpadów, eksploatacja kopalni czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że większość terenów jest już zabudowana.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu). Dotyczyło to będzie tych fragmentów, gdzie planowana jest realizacja zabudowy mieszkaniowej i dróg, przy czym należy zaznaczyć, że grunty rolne są tu od lat odłogowane. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, nie mniej grunty rolne w części

południowej i południowo-zachodniej przestaną istnieć i praktycznie zostaną zabudowane. Wyjątkiem jest tu dolina Nacyny, gdzie jednak obecnie uprawy czy gospodarka łąkarska nie są już prowadzone. Na skutek ustaleń projektu planu nie zachodzi konieczność pozyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych, gdyż gleby klas I – III nie występują na analizowanym obszarze. Znajdują się tu natomiast dwa niewielkie fragmenty gruntów leśnych oznaczonych jako Ls, przy czym nie zachodzi konieczność uzyskania zgody leśnej, gdyż grunty te zostały już przekształcone w postępowaniu związanym z uchwalaniem mpzp w 2011 r.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego oraz metanu i uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Wprowadzenie zabudowy w miejscach które przewiduje plan, a które na dzień dzisiejszy użytkowane są jako odłogowane od lat grunty orne porośnięte zadrzewieniami, spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Część terenu (głównie część środkowa i południowo-zachodnia) ulegnie zmianie w kierunku terenów jednolitej, zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, charakterystycznej dla podmiejskich dzielnic. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Na terenach już zurbanizowanych w części wschodniej i południowej wprowadzenie ustaleń planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, gdyż takowe występuje tu tylko w ograniczonym stopniu jako zieleń przydomowa, ogrody, trawniki itp. Pozytywnym ustaleniem planu jest pozostawienie doliny Nacyny w części północnej w bieżącym zagospodarowaniu, jako tereny ZNU – zieleni nieurządzonej, wydzielono również sam ciek Nacyna jako Ws. Nowe drogi wewnętrzne będą służyły do obsługi terenów mieszkaniowych i nie wskazuje się tu żadnych zagrożeń, gdyż i te drogi zostały wskazane po odłogowanych gruntach ornych.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Za pozytywne należy uznać pozostawienie wolnymi od zabudowy terenów doliny Nacyny.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.

Analizowany obszar znajduje się poza terenami objętymi ochroną prawną w ramach ustawy o ochronie przyrody. Nie wskazywano też tego obszaru do objęcia ochroną. Nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na skutek realizacji ustaleń planu zmieni się krajobraz analizowanego obszaru. Obecnie na tym obszarze występuje mozaika krajobrazu rolniczego oraz zabudowy

jednorodzinnej, zaś na skutek realizacji ustaleń planu zacznie przeważać krajobraz z ekstensywną zabudową mieszkaniową. Oba te typy krajobrazu obecnie przeplatają się tu w różnych proporcjach, ale nie stanowią elementów dysharmonizujących, gdyż nawiązują typem zagospodarowania do krajobrazu charakterystycznego dla tej części dzielnicy Niedobczyce. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, niewątpliwie natomiast w przypadku krajobrazu niezwykle istotne są niuanse, których plan nie rozstrzyga, a więc np. utrzymanie porządku na posesji. Niewątpliwie jednak krajobraz południowej i zachodniej części analizowanego obszaru ulegnie zmianie w kierunku krajobrazu podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, podobnego do krajobrazu terenów bardziej zurbanizowanych dzielnicy. Krajobraz doliny Nacyny w części północnej obszaru pozostanie bez zmian.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednak o ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa⁷, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących niewłaściwe paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, a nowa zabudowa będzie wyposażona już w źródła ciepła nie powodujące znaczących emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego

---

⁷ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięcia na środowisko winien zostać zbadany i opisany w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy mieszkaniowo-usługowej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie. Jednak nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowanych dotychczas terenach może spowodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego, choć nie będzie to oddziaływanie o charakterze znaczącym.

Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej poszczególne tereny „wypełnią” się odgłosami życia codziennego, takimi jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce w celu przyszłego zamieszkania. Projekt planu nie wprowadza nowych dróg wysokich klas technicznych, które mogłyby powodować znaczące przekroczenie norm akustycznych. Przewiduje jedynie nowe drogi wewnętrzne, które zwykle obsługują tylko ruch lokalny i nie stanowią źródła znaczących przekroczeń norm akustycznych.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza

do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin oraz odpowiednią lokalizację emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie przewiduje odrębnych zapisów z zakresu możliwości lokalizowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza kompetencjami planu miejscowego. Powyższe założenie jest zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, które w konsekwencji uniemożliwią rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji nowej zabudowy ilość powstających odpadów niewątpliwie wzrośnie, choć przyrost ten nie będzie znaczący. Dodatkowo będą one zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym obszarze stwierdzono występowanie obszarów zagrożenia powodzią, ale występują one tylko w obrębie koryta Nacyny, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk. Tereny te pozostawione są wolne od zabudowy, co umożliwi swobodny spływ wód.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie bezprzewodowej łączności dopuszczenie lokalizacji:

- obsługa telekomunikacyjna z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej;

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- nakazuje się dostawę ciepła poprzez:
  - a) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt 2, lub
  - b) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej, lub
  - c) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;
- w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się dostawę energii elektrycznej z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawa gazu z istniejącej i projektowanej sieci gazowej;

pozostałe:

- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Ujawniono udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze;
- Wskazano występowanie obszarów zagrożeń powodziowych;
- Pozostawienie doliny Nacyny w bieżącym zagospodarowaniu wolnym od urbanizacji;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym obszarze, jak i na całym terenie miasta Rybnik ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 503) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar położony w mieście Rybnik, w dzielnicy Niedobczyce na północ od ul. mjr. B. Janasa i na wschód od ul. L. Zamenhofs. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 14,5 ha. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 731/XLVII/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54), przy czym obecnie procedowana jest tylko niewielka część obszaru objętego uchwałą inicjującą. Pozostała część mpzp dla MPZP 54 zostanie opracowana na kolejnych etapach. Celem zmiany planu było umożliwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na analizowanym obszarze poprzez zmianę linii zabudowy, a także korekta układu drogowego wyznaczonego w poprzednim mpzp. W stosunku do mpzp z 2011 r. powiększono również teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w zachodniej części terenu wzdłuż ul. Zamenhofs.

Projekt planu wskazuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w południowej i zachodniej części obszaru. W przypadku terenów położonych wzdłuż ul. Torowej, Orzechowej i ul. Janasa będzie to kontynuacja istniejącego zagospodarowania. Część zachodnia terenu, wskazana pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną jak do tej pory nie została zurbanizowana. Spośród nowych dróg wskazano drogi wewnętrzne w południowej i północnej części obszaru oraz jedną nową drogę wewnętrzną w centralnej części obszaru. Drogi te mają w zamierzeniu łączyć ul. Zamenhofs z ul. Torową i ul. Orzechową. Tereny kolejowe stanowią element już istniejący. Część północno-zachodnią i północną, w tym dolinę Nacyny pozostawiono wolną od zabudowy.

W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego oraz obszarów i terenów górniczych, a także zjawisk powodziowych. Na analizowanym terenie nie występują zjawiska osuwiskowe, brak jest tu również form ochrony przyrody czy zabytków ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego lub Gminnej Ewidencji Zabytków. Nie występują tu również stanowiska archeologiczne. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Znaczącym i istotnym ustaleniem planu jest pozostawienie doliny Nacyny w użytkowaniu przyrodniczym wolnej od zabudowy.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Analizowany obszar położony jest w mieście Rybnik, w dzielnicy Niedobczyce, na północ od ul. mjr. B. Janasa. Granicę zachodnią stanowi ul. L. Zamenhofs, południową ul. mjr. B. Janasa, wschodnią ul. Torowa i ul. Orzechowa. Granicę północną wyznacza linia kolejowa nr 140 relacji Katowice Ligota – Nędza. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 14,5 ha. W budowie geologicznej analizowanego obszaru udział biorą osady

trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Przez północną część analizowanego obszaru przepływa Nacyna, która stanowi główny ciek tej części miasta Rybnik. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Wodzisław w centralnej i południowej części obszaru wydzielono tu karboński użytkowy poziom wodonośny. W części północnej, w dolinie Nacyny, nie wydzielono użytkowych poziomów wodonośnych. Analizowany teren położony jest na zboczu lokalnego wyniesienia, którego grzbiet przebiega po ul. Mjr B. Janasa. Stąd powierzchnia terenu opada dość stromo w kierunku północnym, do doliny Nacyny. Część północna stanowi dolinę Nacyny i jest stosunkowo płaska. Najwyższym punktem terenu jest rejon połączenia ul. L. Zamenhofa z ul. mjr. B. Janasa, gdzie rzędne wynoszą ok. 283 m n.p.m., w centralnej części terenu rzędne wynoszą ok. 260 m n.p.m. Część północna, czyli dolina Nacyny położona jest na rzędnej ok. 243 – 245 m n.p.m. Nachylenie terenu pomiędzy częścią południową i północną jest duże i wyraźnie zaznacza się w ukształtowaniu terenu, na długości ok. 500 metrów różnica wysokości wynosi ok. 40 metrów. Na analizowanym obszarze zgodnie z mapą glebowo-rolniczą wskazuje się w części centralnej i północnej występowanie gleb w typie gleb brunatnych wyługowanych i brunatnych kwaśnych Bw wykształconych na piaskach gliniastych lekkich. Są one zaliczone do kompleksu żytniego bardzo słabego. W dolinie Nacyny występują gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe E oraz mady F. Zostały one zaliczone do użytków zielonych słabych i bardzo słabych. Obszar objęty planem ma zróżnicowany charakter. Dawniej dominowała tu zabudowa zagrodowa przeplatana niewielkimi płacami gruntów rolnych. Obecnie zdecydowanie przeważa tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a w części zachodniej i południowej grunty odłogowane, porośnięte wieloletnimi zadrzewieniami i roślinnością ruderalną. Według mapy ewidencyjnej występują tu głównie gleby klas słabych RV i RVI, ŁV i ŁVI i Ps V i PsVI. W centralnej części terenu występuje płat pastwisk klasy III. Wszystkie te oznaczenia wydają się mocno nieaktualne, gdyż obecnie duża część tych gruntów porośnięta jest wieloletnimi zadrzewieniami. Znajdują się tu również dwa fragmenty wskazywane jako grunty leśne Ls: jeden w części południowo-zachodniej w rejonie ul. Zamenhofa, drugi w części północno-wschodniej, w rejonie ul. Orzechowej. W głębokim podłożu analizowanego obszaru występują udokumentowane złoża węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej „Rydułtowy” (ID Midas 378), „Marcel 1” (ID Midas 17950) i „Rydułtowy 1” (ID Midas 18592). Złoże „Rydułtowy 1” zajmuje zachodnią część obszaru, zaś złoża „Marcel 1” i „Rydułtowy” część wschodnią, przy czym granice tych złóż zachodzą na siebie, gdyż złoża te wydzielone zostały w różnych warstwach karbońskich, które występują jedne na drugich. Cały obszar objęty planem znajdował się w granicach obszaru i terenu górniczego „Rydułtowy I”, możliwe jest tu wystąpienie szkód górniczych. 31 października 2018 r. dokonano zmian w położeniu i nazewnictwie obszarów i terenów górniczych. Obecnie na analizowanym obszarze znajdują się fragmenty dwóch obszarów górniczych: „Radlin II” i „Rydułtowy II”. Wprowadzono również zmiany w przebiegu terenów górniczych, obecnie znajdują się tu fragmenty dwóch terenów górniczych: „Rydułtowy II” i „Radlin II”. W związku z położeniem w obrębie obszarów i terenów górniczych mogą tu wystąpić wpływy eksploatacji. W części północno-zachodniej obszaru znajduje się udokumentowane złoża kruszyw naturalnych Niewiadom (ID Midas 3336). Złoże to było

eksploatowane prawdopodobnie przed rokiem 1989, ale brak jest informacji na ten temat. Ślady eksploatacji widoczne są poza analizowanym obszarem, w lesie po zachodniej stronie ul. L. Zamenhofa. Na analizowanym obszarze od strony ul. B. Janasa, ul. Torowej i ul. Orzechowej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W centralnej części obszaru oraz od strony ul. Zamenhofa znajdują się zadrzewienia powstałe na skutek wieloletniego odłogowania gruntów rolnych. Niektóre z tych zadrzewień de facto mają charakter lasu, gdyż wiek drzew może osiągać ponad 30 lat. W zadrzewieniach dominują brzozy, wierzby oraz czeremchy. Od strony doliny Nacyny zadrzewień jest mniej. Występują tu głównie roślinność ruderalna, ale również i fragmenty trzcinowisk w miejscach bardziej podmokłych. Pojawiają się tu pojedyncze zadrzewienia, ale o charakterze łągowym np. wierzby iwy lub wierzby pięcioprzęcikowej.

W części południowej i centralnej analizowanego obszaru brak jest wartości przyrodniczych takich jak stanowiska roślin chronionych czy siedliska godne ochrony, występujące tu zadrzewienia mają niską wartość przyrodniczą. Natomiast dolina Nacyny cechuje się podwyższoną wartością przyrodniczą. Na przebiegu tej rzeki, mocno zmienionej, niewiele jest takich terenów, które zachowały w miarę nieprzekształcony charakter i nawiązywałyby swoim charakterem do roślinności łąkowej. Na analizowanym obszarze nie występują formy ochrony przyrody, nie był on również proponowany do objęcia ochroną. Brak jest tu szczególnie cennych pod względem przyrodniczym siedlisk, które wymagałyby ochrony, nie mniej jednak dolina Nacyny powinna pozostać wolna od zabudowy, gdyż lokalnie posiada podwyższone walory przyrodnicze. Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenach objętym zmianami zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej zmianie i przekształcone zostanie w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej. Pozytywnym ustaleniem planu jest pozostawienie doliny Nacyny w części północnej w bieżącym zagospodarowaniu, jako tereny ZNU – zieleni nieurządzonej, wydzielono również sam ciek Nacyna jako Ws. Nowe drogi wewnętrzne będą służyły do obsługi terenów mieszkaniowych i nie wskazuje się tu żadnych zagrożeń, gdyż i te drogi zostały wskazane po odłogowanych gruntach ornych.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanym obszarze nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Na analizowanym obszarze stwierdzono występowanie obszarów zagrożenia powodzią, ale występują one tylko w obrębie koryta Nacyny, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk. Tereny te pozostawione są wolne od zabudowy, co umożliwi swobodny spływ wód.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna i Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Rybnik, Gugik, Warszawa, 1995 r.;
- Absalon D., Leśniok M., Przewodnik przyrodniczy po Rybniku, Infomax-Katowice, Rybnik, 1999 r.;
- Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;
- Gałka M. i in., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rybnik, PIG, Warszawa, 2004 r.;
- Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r.;
- Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;
- Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;
- Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
- Lipiński A. „Planowanie przestrzenne a wydobywanie kopalin” w „Aktualne problemy ochrony środowiska 2008” red G. Dobrowolski, Ecausa, 2008 r.;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;
- Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza miasta Rybnika, Aleko, Katowice, listopad 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Nacyna, widok w kierunku zachodnim, poza analizowanym obszarem

Fot. 2 Nacyna widok w kierunku wschodnim

Fot. 3 Linia kolejowa Katowice – Nędza, widok w kierunku zachodnim poza analizowanym obszarem

Fot. 4 Linia kolejowa Katowice – Nędza, widok w kierunku wschodnim

Fot. 5 Dolina Nacyny, południowa część obszaru

Fot. 7 Ul. Zamenhofa, zachodnia granica obszaru

Fot. 6 Ul. Zamenhofa, zachodnia granica obszaru

Fot. 8 Skrzyżowanie ul. Zamenhofa i ul. Janasa, południowo-zachodnia część obszaru

Fot. 9 Ul. Mjr. B. Janasa

Fot. 10 Ul. Torowa, wschodnia granica obszaru

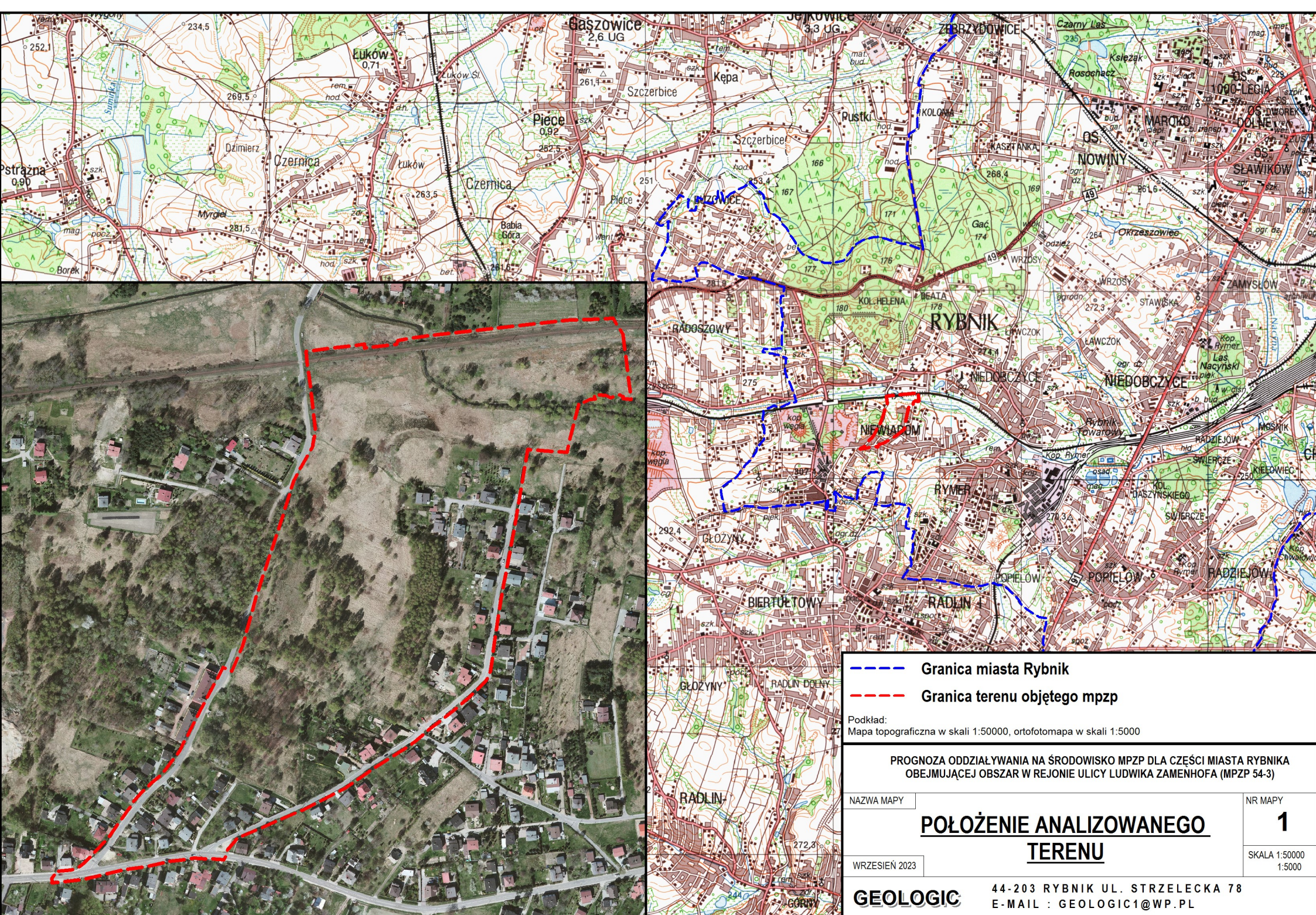

Fot. 11 Dolina Nacyny, widok w kierunku północnym

Fot. 12 Dolina Nacyny, widok w kierunku północno-zachodnim

- Granica miasta Rybnik
- Granica terenu objętego mpzp

Podkład:
Mapa topograficzna w skali 1:50000, ortofotomapa w skali 1:5000

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBJEJUJĄCEJ OBSZAR W REJONIE ULICY LUDWIKA ZAMENHOFA (MPZP 54-3)

NAZWA MAPY	NR MAPY
WRZESIEŃ 2023	1
SKALA 1:50000 1:5000	

POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO TERENU

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78
E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL

-
- Granica miasta Rybnik
--- Granica terenu objętego mpzp

Tereny z możliwością urbanizacji

 MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

 KDW – teren drogi wewnętrznej

Wskazano tylko nowe lub częściowo nowe rozwiązania drogowe

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIK
OBEJMUJĄCEJ OBSZAR W REJONIE ULICY LUDWIKA ZAMENHOFA (MPZP 54-3)

NAZWA MAPY

WSKAZANIE TERENÓW Z MOŻLIWOŚCIĄ URBANIZACJI

NR MAPY

2

WRZESIEŃ 2023

SKALA 1:4000

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78
E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL